

Hitlerjevi predlogi nesprijemljivi - Nov klic pod orožje

Hitlerjev odgovor na svojo noto smatra angleška vlada kot gorostasen in ga zavrne. — Hitler zahteva protektorat nad Poljsko. — Očividno je, da skušata obe vladi z zavlačevanjem skrhati ostrino napetosti.

London, Anglija. — Dokler trajajo razgovori, gotovo ne bo vojne in, dokler se razgovori ne ukinjejo, je še vedno upanje, da se kriza mirno po-
leže. Takega menja je očividno vlada v Londonu, kakor tudi v Berlinu in zato se že skoraj celi teden brez prenehanja izmenjavajo note s predlogi, protipredlogi, novimi načrti in protinačrti. Po-
vsem jasno je, da postalo ce-
lemu svetu, da nazijska vlada ni manj ne želi preprečiti iz-
bruha vojne, kakor želi to an-
gleška vlada, in tako ste obe
skrajno previdni, da v svojih
notah ne izrečeta kaj takega,
ki bi pomenilo končno ukini-
tev razgovorov, marveč vedno
pustita še mali izhod, da je
drugi vladi omogočen odgovor.

V tem smislu je bila se-
stavljena tudi nota, ki jo je
prejela angleška vlada od
Hitlerja v torek zvečer. Ta
Hitlerjev odgovor je bil v
Angliji in po celi Evropi ne-
strpno pričakovan, vendar pa
ni bilo v njem nič novega, ki
bi imelo senzacionalni zna-
čaj. V njej je Hitler le pono-
vil svoje prejšnje zahteve gle-
de Poljske, namreč po Gdan-
sku in koridorju, obenem pa
dodal še eno novo, in sicer to,
da se mu mora poveriti nekaj
gospodarski protektorat nad
celo Poljsko. Že prejšnje nje-
gove zahteve so se smatrale
kot nesprijemljive, ta dodat-
na pa je bila naravnost goro-
stasna. Kljub temu pa ni
vzbudila takega ogorčenja,
kakor bi se bilo pričakovalo,
kajti smatrala se je le kot ena
Hitlerjevih potez, češ, ako bo
zahteval dosti, je sigurno, da
bo vsaj nekaj dobil. Poleg te-
ga je bil Hitlerjev odgovor
tudi tako obzirno sestavljen,
da je še vedno dopuščal po-
novni odgovor od Anglije.

In ta odgovor je angleška
vlada sestavljala v sredo. Ka-
kor se je ugotovilo, bo sicer
vseboval odločni "Ne!" toda
obenem bo pa zopet pustil
prostor, na katerem bo lahko
Hitler zapisal svojo novo noto.
Kako dolgo se bo ta "prijat-
eljska" korespondenca nade-
ljevala, je seveda docela ne-
gotovo. Brez dvoma jo skuša-
te obe stranki, kakor že gori
omenjeno, potegniti v nedo-
glednost, kajti, čim bolj dol-
go se odlašata, tem bolj se ostri-
na krize krha in tem več je
možnosti, da se utegne vsa
zadeva končno obravnavati za
konferenčno mizo, namesto na
bojnem polju.

Kakor se zdi, imate obe vla-
di neki posebni cilj, namreč,
da se z zavlačevanjem posta-
vi v osredje kako večje vpra-
šanje, ki bi bilo bolj medna-
rodnega pomena, kakor je se-
daj poljsko, a bi obenem ne
bilo tako eksplozivno. Nami-
gava se, da bi utegnili to
vprašanje vsebovati soudelež-
bo Nemčije pri pridobivanju
surovin iz kolonij, ali kaj po-
dobnega. Na ta način bi se
mogel postaviti spor med

NOVI BAN ZAPRISEŽEN

Ivan Čubačić zaprisežen kot ban nove Hrvatske.

Belgrad, Jugoslavija. — Av-
tonomna Hrvatska je dobila
svojega novega bana, in sicer
v osebi Ivana Čubačića. Zapri-
sežen je bil zadnji torek zju-
traj ob navzočnosti kraljeve-
ga namestnika, princa Pavla.
Princ je novemu funkcionarju
istočasno podelil red krone
prvega razreda. S tem se je
formalno uvedel v Jugoslaviji
novi red, ki pa začasno ostane
le še na papirju, dokler se
namreč definitivno ne določi
meje avtonomnih pokrajin.
Hrvatska bo obsegala okrog
eno četrtino vsega ozemlja Ju-
goslavije in bo imela okrog 28
odstotkov nje prebivalstva.

JUGOSLOVANSKI DAN NA RAZSTAVI ODLOŽEN

Vsled političnega položaja,
kakoršen vlada točasno v Ev-
ropi, je proslava Jugoslovan-
skega dneva na svetovni raz-
stavi v New Yorku, ki bi se
imela vršiti 6. septembra, na
rojstni dan kralja Petra II.,
odložena za nedoločen čas.
Poslanik dr. Konst. Fotič želi
ob tej priliki izreči zahvalo
vsem našim organizacijam, ki
so hotele s svojim sodelovan-
jem poveljati to svečanost,
kakor tudi vsem tistim posa-
meznikom, ki so se namerava-
li udeležiti te proslave, da do-
prinesejo dokaze vdanosti kra-
lju in ljubezni do stare domo-
vine.

NA VODJO "BUNDA" PAZIJU

Washington, D. C. — Die-
sov kongresni odbor, ki pre-
iskuje neamerikanske aktivno-
sti, je v torek naprosil federal-
ne in lokalne oblasti v New
Yorku, naj pazijo na to, da se
ne bo izselski iz dežele na-
čelnik nazijskega Nemško-
ameriškega "bunda", Fritz
Kuhn. Kuhn se je nasprotno
izrazil, da ne misli na izsels-
tev.

KITAJSKA BO NADALJEVALA Z VOJNO

Čungking, Kitajska. — Vr-
hovni vodja Kitajcev, Čiang
Kai-šek, se je v torek izrazil,
da bo Kitajska nadaljevala z
obrambno vojno proti Japon-
cem, ne glede na to, kako se
zaobrne evropski položaj.

CIO ZMAGALA PRI PETIH "PACKING" DRUŽBAH

Chicago, Ill. — Pet manj-
ših tukajšnjih "packing"
družb je zadnji torek podpi-
salo pogodbo s CIO unijo, in
sicer za leto dni, potem ka-
tere je dobila ta unija izklju-
čno pravico za pogajanja in so
se obenem določile najnižje
plače, namreč 62½ centa na
uro za moške in 52 centov za
ženske. Pogajanja z Armour
družbo pa še niso rodila nika-
kih rezultatov.

Nemčijo in Poljsko v ozadje
kot malenkostnega značaja in
Evropa bi bila rešena pred ka-
tastrofo. Gotovo bi celi svet
kaj takega pozdravil.

REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK GOVORI V NEDELJO NA RADIO

Prihodnjo nedeljo dne 3.
septembra bo govoril na Jugos-
lovanski Radio uri, ki se od-
daja na postaji WGES (1300
kilocyle) Rev. Kazimir Za-
krajšek, bivši slovenski misijo-
nar v Ameriki, ki je došel te
dni iz Ljubljane na obisk v
Ameriko. Govoril bo med 9 in
10 uro po Daylight Saving
čas, po rednem (Standard
čas), ki ga imajo zunaj po
deželi, pa med 8 in 9 uro do-
poldne. Naravnajte ta čas svo-
je radio na omenjeno postajo.

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Po
cestah so nabiti letaki na ka-
terih se je naročalo materam,
naj prinesejo svoje otroke,
pod dve leti stare, na osrednje
urade, da bodo dobile za nje
plinske maske s posebno opre-
mo za dihanje.

— Oslo, Norveška. — Zuna-
jni ministri držav Norveške,
Švedske, Danske in Finske so
se zbrali tukaj to sredo, v
svrhu razprav raznih vprašanj
o nevtralnosti, ki se tičejo njih
držav v slučaju vojne.

— Tokio, Japonska. — Voj-
nim ministrom v svoji vladi je
novi min. predsednik Abe
imenoval generala S. Hata, ki
je večji del lanskega leta
opravljal vrhovno poveljni-
stvo nad japonskimi četami v
centralni Kitajski.

NEMCI "VARUJEJO SLOVAŠKO"

Bratislava, Slovaška. —
Min. predsednik "neodvisne"
Slovaške, Jos. Tiso, je v torek
proglasil nemški prekri sod za
svojo državo. Po ulicah so se
nabili lepki, na katerih se
objavlja, da se bodo v naprej
vsi spori med slovaškimi dr-
žavlani in nemškimi vojašt-
vom obravnavali pred nemški-
mi vojaškimi sodišči. Obenem
se opozarjajo Slovaki, da mo-
rajo z živčnim preskrbovati
nemško armado, "ki je tukaj,
da varuje našo mlado državo
pred grozečo poljsko nevar-
nostjo."

NAZNANILO

SLOVENCEM V MILWAUKEE, WEST ALLISU, SHEBOYGANU, WIS., WAUKEGAN-NO. CHICAGO IN DRUGOD.

Kakor običajno druga leta, se bo vršilo tudi letos na DELAVSKI PRAZNIK, to je prihodnji ponedeljek dne 4. septembra romanje Slovencev na SVETO GORO (Holy Hill) iz Milwaukee, West Allisa, Sheboygana in iz North Chicago-Waukegana ter drugih bližnjih naselbin v državi Wisconsin. Slovenski program na Sveti gori bo ta le:

1. Sv. maša ob 11. uri (Standard Time), ki jo bo daroval REV. MIHAEL ČEPON, pom. župnik iz Jolietu.
2. Slovensko pridigo bo imel REV. P. KAZIMIR ZAKRAJŠEK, OFM., ki je te dni došel na obisk iz Ljubljane.
3. Pri maši bo pel cerkveni pevski zbor iz West Allisa.
4. Ako bo je prilika, bo imel še poseben slovenski govor o točasnih razmerah v stari domovini REV. K. ZAKRAJŠEK, OFM. zunaj na prostem.

Rev. Kazimir Zakrajšek, je sin lepe Notranjske, iz Preserja pri Ljubljani. Poznan je kot odličen govornik. V Clevelandu ga je poslušalo 4 tisoč ljudi predzadnjo nedeljo. V Chicagi je imel sijajen shod. Pridite Slovenci tudi iz države Wisconsin in Illinois na Sveto Goro prihodnji ponedeljek na Labor Day, da ga čujete, da vam pove, kakor zna samo on o mili domovini, o kateri še vsak rad čuje kako besedo.

NADALJNJI VPOKLICI

Z novo mobilizacijo dodala Poljska svoji armadi nadaljnjih milijon vojakov.

Varšava, Poljska. — V sre-
do je proglasila poljska vlada
nadaljnjo mobilizacijo voja-
štva, s čimer so poklicani pod
orožje vsi izvežbani rezervisti,
stari od 20 do 30 let. Kakor
se računa, bo dobila s tem dr-
žava kak milijon vojakov več;
doslej jih je že imela okrog
dva milijona.

Ta vpoklic se lahko razla-
ga na dva načina. Prvi je ta,
da poljska vlada nima zaupa-
nja, da bi izmenjavanje not
med Londonom in Berlinom
privedlo do kakega zadovolji-
vega uspeha. Drugi pa je, da
morebiti upa na uspeh in da
hoče s temi vpoklici le ojačiti
položaj Anglije, da bo mora-
la biti Nemčija tista, ki bo
pričela popuščati, ko bo vide-
la, da Poljska pod nobenim
pogojem ne misli na podajo.

Kot dobro znamenje se sma-
tra tudi to, da se je vlada pri
teh vpoklicih izogibala besed
"splošna mobilizacija," dasi
bi bile na mestu. "Splošna mo-
bilizacija" se namreč navadno
proglasi neposredno pred na-
povedjo vojne.

ZNAKI, KI NE BODO DOBRODOŠLI

Pariz, Francija. — Tukaj-
šnjim meščanom so se v torek
zvečer dala končna navodila
glede znamenj grozečega
zračnega napada. Tako se je
določilo, da bodo v slučaju,
ako se sovražni aeroplani bli-
žajo mestu, oddajale sirene
skozi štiri minute žvižge, tra-
jajoče 20 sekund z deset se-
kundami presledka. Kadar pa
bo napad končan, bodo sirene
pislake skozi tri minute. V
slučaju plinskega napada pa
bodo oddajali patrolni avto-
mobili kratke ostre žvižge.
Prebivalstvo pa se obenem
opozarja, naj si nadene plin-
ske maske takoj, kakor hitro
zasliši poke granat, in naj ne
čaka na omenjena znamenja.

Iz Jugoslavije

Dolenjskemu kmetu se letos ne obeta nič kaj ugodna leti-
na. Veliko škode je napravilo pomladno deževje, sedaj
pa suša. — Usoda jugoslovanskega izumitelja. —
Smrtna kosa in druge novice.

Suša uničuje Dolenjcu letino

Novo mesto, 11. avg. — Le-
tos se ne obeta dolenjskemu
kmetovalcu nič kaj ugodna le-
tina. Pomladno deževje s po-
plavami je napravilo mnogo
škode, a kar je ostalo, uničuje
zdaj suša, ki postaja v mno-
gih krajih že naravnost kata-
strofalna. Ozimna žita so po-
spravljeni in po večini tudi že
omlačena. Pridelek, kjer ga
niso poplave uničile, je kake-
vostno dober, v višjih legah
celo prvovrsten, toda po veči-
ni ga je mnogo manj, kakor
je bilo pričakovati. Le redki
gospodarji se morejo pohvaliti
s prav ugodno letino. Tudi
oves je po večini že požet in
pospravljen. Ta ni bil tolikanj
prizadet od vremenskih nepri-
lik, zato je tudi žetev zadovo-
ljljvejša. Koruza in drugi polj-
ski pridelki pa trpe zaradi su-
še. Če bo kaj kmalu dež, se
bo še to in ono opomoglo. To-
da dovolj mora biti dežja.

Najslabše med sadnim drev-
jem kaže oreh. Zaradi visoke
cene orehovi debel so gospo-
darji v denarni stiski že tako
posekali mnogo orehovi de-
bel, tako da je orehovi drev-
ves prav malo. Pa še ti so po
večini prav slabo ali nič za-
loženi s sadovi, ker jih je uni-
čilo pomladno deževje.

Tudi čebelarji niso zado-
voljni. Kakor je bilo lansko
leto izdatno na medu, tako
vlada letos v panjih pravo
pomanjkanje. Po vrhu tega pa
še ajdova paša, na katero sta-
vi čebelarji po navadi naj-
več upov, ne obeta dobro, ker
se zaradi suše ajda slabo raz-
vija. Če ajdova paša ne bo
dovoljna, bo morala država
čebelarjem priskočiti na po-
moč s cenanim pitalnim slad-
korjem, da se tako obvarujejo
čebele pred uničenjem z lako-
to.

Edino vinogradi obetajo do-
slej ugodno letino. Če ne pri-
de do trgatve nad vinograde
kaka nezgoda, bo vinogradni-
ku plačan trud z dobro kap-
ljico.

Izumitelj

Ljubljana, 11. avg. — Že v
oktobru l. 1937. je v uradu
za varstvo industrijske lastni-
ne prijavil svoj patent urad-
nik "Jugočelika" v Varešu,
Danilo Pavlovič. Mož je iz-
umil nov sistem železniskih ti-
rov, pri katerih se ne mora-
tam, kjer se en del tirnice do-
tika drugega, dogoditi nobena
nesreča. Doslej so strokovnja-
ki ugotavljali, da je bilo naj-
več nesreč tam, kjer so majh-
ne vrzeli med tirnicami. Ka-
dar vlak vozi preko teh vrzeli,
občutijo vsi potniki stresljaje
in baš na takih mestih se do-
gajajo nesreče. Izumitelj Pav-
lovič je iznašel način, po ka-
terem so na normalnih in
ozkotirnih progah tračnice tra-
ko tesno spojene, da ni pri-
no pobil.

vožnji nobenih tresljajev, še
manj pa nesreč. Ko so naši
strokovnjaki pri patentnem
uradu in pri železniški direk-
ciji proučevali njegove načrte,
se je pojavil v inozemstvu po-
doben izum. Italijanski profes-
sor Castarna v Milanu se je
ukvarjal že precej časa z
istim problemom in zdaj že
praktično proučuje njegov
izum na železniški progi Mila-
no — Benetke. Zaradi počas-
nega uradovanja naših obla-
stev, ki imajo opravka s pa-
tentni, bo tako naš izumitelj iz-
gubil uspehe in sloves svojega
izuma.

Odlikovanje

Na predlog ministra je bil
odlikovan z redom sv. Save I.
stopinje nadškof Dr. Josip
Učič v Beogradu; z redom
sv. Save III. stopinje gvardi-
jan minoritskega samostana v
Ptuju p. Mirko Godina in g.
Franc Košir, upokojeni župnik
na Ježici.

Smrtna kosa

Na Ostrožnem pri Celju je
umrla Marjeta Kavčič, pre-
vzitičarica stara 73 let. — V
Rimskih Toplicah je umrl
Ivan Levstek, trgovec in po-
sestnik iz Sodražice. Odšel je
v Toplice, da bi poiskal zdrav-
ja, pa je smrt poiskala njega
v 67 letu starosti. — V Mar-
boru je umrl Leopold Robič,
star 38 let.

Žrtev prometne nesreče

V Drešnji vasi pri Petrov-
čah se je nedavno s polnimi
sodi naložen tovorni avto pre-
voznika Dolinskega prevrnil v
jarek. Pri tem se je težak sod
zvalil na posestnikovega sina
Stanka Korenta iz Arje vasi,
ki je bil uslužben v keramični
tvornici v Libojah pri Petrov-
čah. Kurent je dobil tako hu-
de notranje poškodbe, da je
tem podlegel v celjski bolnici.

Pod tramvajem

Na kirurški oddelku ljublan-
ske bolnice je bil pripeljan 25
letni delavec Ivan Babnik z
Iga, ki je bil zaposlen v že-
lezniški mostovni delavnici na
glavnem kolodvoru v Ljublja-
ni, kateremu je na lepem, ko
je korakal preko Marijinega
trga, prišlo slabo in se je
zgrudil na tla ravno na tram-
vajsko progo, po kateri je v
istem hipu privozil tramvaj in
prizadejal Babniku precej hu-
de poškodbe.

Nesreča

Mestni reševalci so pripe-
ljali v ljubljansko bolnico 40
letnega minerja Karla More-
la, po rodu iz Dola v okolici
Vidma pri Krškem, zaposlene-
ga blizu Ljubljane. Pri mitni-
ci na Tržaški cesti je nesreč-
no padel s kolesa in se nevar-
no pobil.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75
Posamezna številka 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

150-letnica liberalizma

Liberalizem je starejši kakor 150 let. Star je prav za prav toliko, kolikor je staro človeštvo samo. Njegov prvi pojav na pozorišču človeške zgodovine je inscenirala kača, odnosi tisti hudobni duh, ki je iz nje govoril prvima človekoma. Hotel je odvrniti od pokorščine Bogu in njegovi volji, je jima prigovarjal, naj prekršita božjo zapoved; s tem ne bota zapadla kazni, marveč dosegle svobodo in srečo: "Bosta kakor bogova". Liberalizem je pretiravanje človeške svobode zlasti v odnosu človeka do Boga in vere. Kot naziranje o življenju in svetu je spremljal v različnih oblikah razvoj človeštva v teku stoletij. Zdaj se je bolj uveljavljal na verskem področju, zdaj bolj na kulturnem in književnem, zdaj na političnem. Francoska revolucija, ki je izbruhnila leta 1789, pomenja njegov prodor na politično polje v Evropi. Zato govorimo v naslovu in v članku o 150 letnici liberalizma.

Zadnji mesec so se vršile na Francoskem velike svečanosti v proslavo te 150 letnice, katero so slovesno obhajali zlasti svobodomiselniki. Še naši slovenski svobodomiselniki in liberalci v Ameriki so z naslodo in neko resno omenjali ta dogodek in proslavljali to obletnico francoske revolucije.

Francoski veliki politični prevrat, ki se je začel v juniju leta 1789, je hotel predvsem preosnovati francosko družbo in državo. Geslo pod katerim naj bi se ta preosnova dosegla, so bile znane krlate besede: "Svoboda, enakost, bratstvo!" Ta obnova naj bi se izvršila v popolni neodvisnosti od Boga in krščanstva in v celotnem nasprotju z njim. Ko so Jakobinci (najradikalnejši liberalci v Franciji) prišli na krmilo, so izdali odredbo, da Boga ni in zato se ga tudi ne sme častiti. Mesto krščanskega bogoslužja so s posebnim zakonom vpeljali češčenje boginje razuma. Najlepša cerkev v Parizu (cerkev Matere Božje) je bila spremenjena v tempel razuma. Ko so privratar obhajali praznik svobode, so na glavni oltar Marijine cerkve postavili neko zloglasno operno pevko, ki je predstavljala boginjo razuma. Brezboštvo je slavilo zmagovalstvo. Kri je tekla v Parizu v potokih. Naposled je krvavi samoderžec Robespierre, jakobinski voditelj, izdal po konvencu (narodnemu zboru) to-le odredbo: "Francoski narod priznava, da je Bog in da je duša neumrljiva." S tem pa ni mogel rešiti sebe nasilne smrti pod guillotino (sekiro, ki je bila takrat vpeljana in s katero še danes sekajo zločince glave).

Z največjim nasiljem je bila izvršena francoska revolucija. Na stotisoče ljudi je bilo umorjenih in usmrčenih, med njimi tudi kralj Ludovik XVI. in kraljica Antoinetta, prav mnogo duhovnikov, redovnikov in redovnic ter ljudi zmernega političnega prepričanja. Človeška svoboda je bila najhujše pogažena v krvi. Nadaljne izvrševanje gesla: "Svoboda, enakost, bratstvo", je prevzel cesar Napoleon Veliki s svojim samoderžnim in nasilniškim vladstvom in s svojimi krvavimi vojnami po Evropi. Potem se je liberalizem v teku preteklega stoletja začel širiti med evropskimi narodi. Mnogo ljudi, zapeljani po miselnosti liberalizma so vanj verovali, kljub slabim izkustvom. Liberalizem se je vgnedil med vse narode ter povsod začel pod znanim geslom francoske revolucije: "Svoboda, enakost, bratstvo", boj ne toliko zoper absolutistično državno moč in oblast, marveč v glavnem je vodil borbo proti božji avtoriteti in veri. Najbolj mu je bila vsepovsod na poti cerkvena oblast. Lažnjiv v svojem bistvu, ni mogel nobenemu narodu prinesiti sreče, marveč le škodo in nesrečo. Svojih obljub ni nikjer izpolnil. Zato je pokončan po svojih lastnih potomcih. Mesto svobode, enakosti, bratstva je zapeljal človeštvo na političnem področju pod absolutistično diktaturo totalitarnih držav, na socialnem polju, kakor tudi na gospodarskem polju pa pod suženjski jarem marksizma in komunizma. Spoznali smo ga najbolje po njegovih sadovih. In ta sodba je edina stvarna in prava, ne pa tista, ki jo laži-svobodomiselniki krogi te dni širijo s frazami in raznimi slavospevi o priliki 150 letnice političnega prevrata v Franciji.

Navadni ljudje ugrabljemo o sedanjem nemško-ruskem sporazumu to in ono. Morda upravičeno, morda ne. Kaj pa če bo pri vsem tem nekdo odnesel dolg nos? Zdaj mislimo, da so ga odnesli iz Moskve Angleži in Francozi. Kaj pa če ga bo čez nekaj časa nekdo drugi? Hitler in Stalin sta dva "moža", ki na dane besede prav malo dasta, pa če jih tudi vsak dan dvanaestkrat podpiseta. Ali bosta med seboj svojim besedam bolj zvesta? Hm? Kaj pa če je to poteza, da se s tem osiše Rim—Berlin razbije? Prav lahko. Potem pa Stalin, kar ne bo pri njem nič novega, voščil Hitlerju lahko noč. Vse je mogoče in če bomo še kaj časa živeli, bomo še marsikaj doživeli in marsikaj videli ...

G. STRAH ODGOVARJA

No, boste rekli: Strah bo spet nekaj novega povedal, veste pa ne bo pač pa nekaj starega. Pred vsem pa odgovorjam dvema, ki dopisujeta v A. S. in to je prvi Mr. Resnik iz Clevelanda in gospa, Figarica iz Puebla.

V Am. Slov. s dne 15. avg. vidim dopis Mr. Resnika ki med drugim piše tudi: Mr. Strah je prav lepo opisal svoje doživljanje pri Jugoslov. voj. službi. Ze dobro Mr. Resnik, hvala za pohvalo. Da homo pa dosledni, bi vi morali zapisati ne, prav lepo pač pa prav grdo je Mr. Strah opisal l.t.d. Veste pisati je batinah lazicah in drugi golažni prav lepo pisati. No pa saj to so le špaši kar pišem sedaj. Resnica je pa bila v tistem opisu in še marsikaj bi se dalo pristaviti oz. izpolniti, da bi bil isti opis bolj dosleden in zanimiv. Ko sem istega pisal, sem cel čas mislil na sinove naših Ameriških rojakov. Zakaj? Primerjal sem 20 letnega mladeniča iz starega kraja k 20 letnemu mladeniču v Ameriki vzgojen. V starem kraju mladič do seže 20 leto, poln življenja in mora zapustiti ljubo mamo in vse skup ter iti pod orožje. In potem mora biti skoro vsako uro pripravljen na — moritev. Ali mi more kdo odgovoriti da je kaj razlike med temi mladci tu in ono stran morja? Jaz mislim da precej velika.

Ker Mr. Resnik pravi da rad prebira moje dopise, bom pa kar tu eno zagodel in to ravno o njegovi osebi oz. njegovi segavosti katero sem doživel vesta kje? na Evelethu na Adams Ave. dne 15. avg. l. l.

Mr. R. je bil lansko leto tu pri nas kot delegat 19 redne konvencije K. S. K. J.

Prej ga sploh nisem poznal razen po dopisih. Tu je bilo pa menda kot nalašč, da sem ga spoznal kot šalivca in tudi resnega moža kar tudi njegovo ime v resnici priča.

Tik pred otvoritvijo lanske konvencije pridem kot delegat v konvencijo dvorano in na glavnih vratih srečam omenjenega kateri me pogleda na prsa. (na regalijo) O ti si pa iz Eveleth-a. Kje pa imate pošto na Evelethu? Imam nekaj važnega za oddati predno se kon-

vencija prične. Dobro! Bom pa kar z Vami šel sem odgovoril. Kreneva iz dvorane na Adams Ave. in srečava našega glav. in sed. častnega predsednika K.S.K.J. Mr. Opeka.

Jaz kot nekak ropotač, ali kako bi se bolj pravilno izrazil, sem Mr. Opeka kar po domače pozdravil češ da bo šlo bo šlo, če pa ne seve, pa tudi ne. Torej. Dobro jutro Francoske. Nazaj sem dobil odgovor ki ga nisem pričakoval, sicer iste vsebine s pristavkom da ga prav veseli tak pozdrav bolj nego pa tisti Mister ali gospod, saj smo vendar bratje in domači. V tem sem tudi spoznal da je Mr. Opeka mož resnega značaja in kateri ne potrebuje časti.

Takoj sta se tudi pozdravila z Mr. Resnikom katerega je Mr. Opeka vprašal kako so kaj potovali na konvencijo iz dalnega Clevelanda na Eveleth v mašini (Veliko Clevelandčanov je prišlo v avtomobilih na konvencijo). O pravi, Mr. Resnik, prav lepo in udobno razen male nezgode ki smo jo imeli na potu. (sem pozabil v kateri državi je rekel), do tukaj. Mr. Opeka skrbno vpraša, kaj pa ste imeli morda to ali to ali celo so morda obročji pokali na kolesih? O, no, pravi Mr. R. smo imeli smrtno nesrečo. I za božjo voljo, smrtno nesrečo? kdo pa vendar se je ponesrečil, ali niste še nič reportirali, povejte no, sprašuje ves v skrbih. Mr. R: O saj ni take škode in sploh taki nimajo pravice hoditi po potih po katerih se vozijo delegati K.S.K.J. Mr. Opeka: pa vendar kdo se je pa ubil, ali je bil naš človek, ali ste ga Vi povozili? Mr. Resnik: O, ni take škode ne, veste enega dihurja smo povozili. Veste Mr. Resnik kaj? Za tako šalo ste Vi zaslužili da bi Vas midva z Mr. Opeko peljala na najbolj solnčni kraj in vsaki 50 primazala po vaši senci. In brez namere sedaj. Takrat ste pa oba naju spravila v strah in bi moje ime bolj Vam pristojalo kot pa Vaše.

Pred menoj leži A. S. z dne 23. avg. in tam sem ravno prečital obširen dopis iz pod peresa dopisnice ki se je podpisala "Figarica." Prav radoveden sem kdo je ta oz. čigava je ta "Figarica" ker v Zdenski vasi sem pred 11 leti poznal

od najstarejšega do najmlajšega "Figarja" in ker pa ona omenja da je že 40 let v Ameriki oz. poročena, bi pa vsaj rad znal iz katere hiše je ušla. Jaz sem namreč od tam kot sta vi nam rekli "hrabrovi". Torej Mrs. "Figarica"! Tu želim vas nekaj opozoriti. V vašem dopisu citam, da ste imeli pri vas "supraj party" v počast Tonetu Z. Zdi se mi da je bila tista, "party" precej zanimiva, ker omenjate da je bilo na tisti "party" največ Kranjčanov, ne kaj srbinj, drugi smo bili "Fouchi" in dva Ribenčana. To se mi pa ravno tako zdi, kot tista, ko je neki popotnik prišel v neko naselbino in vprašal neko ženo če morda "kipa boardarje." Ja, ja; odgovori žena, "thirteen men pa dva Hrvata."

Dalje se pohvalite oz. ste ponosni na našega Zagorčana Mr. J. Grma ki je dosegel čast biti predsed. slav. KSKJ. tudi jaz se pridružujem k tej izjavi, vsa čast "Zoucarjem" in tudi "Kozje repcem" kot omenja g. Jaklič v povesti Od hiše do hiše. Z pok. Jakličem sva tudi midva že bila v konfliktu. Parkrat mi je namreč premeril hrbet z leskovko. Se ve danes tisto nič več ne boli in le težko pričakujem prih. petka, kaj bo Barbič povedal o Lazarjevi Ančki in Gornikovem.

Tudi vi Figarica, pravite, da sem lepo opisal moje voj. življenje v starem kraju. V odgovor naj bo isto kot Mr. Resniku. Hvala!

Ravno zdajle poteka 12 let kar sem zapuščal staro domovino, menda za vedno in menda še nihče ni opisal kako je potoval v Ameriko oz. kako je tolmačil angleški in slov. jezik med potoma. To želim opisati. Jaz iz lastne skušnje in to ob priliki. Vprašanje je pa g. urednika (prosim) ako bo hotel vzeti v tisk ali v koš. Slednje bi bilo najbolj pri pravno.

Pozdravljeni vsi Dobrovolci in vsi čitatelji tega lista.

J. R. Strah

—

ŠE EN PIKNIK

Chicago, Ill.

Združena društva K. S. K. Jednote najljubšeje vabijo vse člane in članice ter vse prijatelje društev, da se udeležijo piknika, katerega priredi združena društva in sicer v nedeljo 3. sept. pri Kegelu v Willow Springs. — Združena društva so letos odprla sezono z romanjem v Lemont, ko so slavila 45 letnico KSKJ. Ker je pa bilo to edina nedelja, da je deževalo in nam tako vreme ni dopuščalo, da bi se lahko zabavali, so združena društva sklenila, da poletno sezono tudi zaključijo in sicer s piknikom. — Pridite torej prijatelji in sobratje ter sosesre vsi v Willow Springs v prijazne Kegelnove prostore, da se še enkrat skupaj pozabavamo. Pripeljite s seboj vsi svoje prijatelje, da se tudi oni z nami povesele. Ob enem povabimo tudi sosednje naselbine in društva, da se udeležijo našega piknika. Tisti, ki se žele peljati z

busom, naj se prijavijo pri John Terselichu na 1847 W. Cermak Rd. najkasneje do sobote zvečer in sicer do 6 ure. — Pozdrav in nasvidenje na pikniku.

John Terselich

ŠE NEKAJ VRSTIC V SPO-MIN STARI NASELJENKI

North Chicago, Ill.

Bilo je že na kratko poročano o smrti blage pokojne žene Neže Setnikar, o kateri bi lahko rekli, da je bila pionirka tukajšnje slovenske naselbine v Waukeganu. Ona je bila tudi ustanoviteljica društva sv. Ane št. 127, KSKJ. Kot dobri članici, tihi in blagi ženi ter skrbni materi, naj bo ohranjen blag spomin. Spominjamo se je v svojih molitvah. — Prizadetim pa želimo odkrito sožalje.

Večkrat se sliši, da slabo vselej raje pride kot dobro. To zlasti občuti družina Frank Mušica. Poleg več let rahlega zdravlja, se je materi zgodila še ta nesreča, da si je po nesrečnem slučaju zlomila nogo v ledju in se zdravi v bolnici sv. Terezije. — Sočustvujemo z nesrečno družino.

O delavskih razmerah je bilo poročano, da so boljše. Morda, a v splošnem niso. Kateri ima delo je srečen, kateri ga nima, ga tudi dobiti ne more, pa če bi ga z denarjem plačal. Težko je gledati delazmožno mladino, ki bi rada delala, medtem ko morajo stari, katerih moči so že izčrpane, odhajati na delo, da zaslužijo za sebe in svoje tudi že poročene otroke. Takih primerov ni premalo v North Chicago, pa jih menda tudi marsikje druge ne manjka. Zato delavce, vstopaj v delavske unije, če hočemo da bo prišel preobrat za delavske sloje. — Tebi list Amer. Slovenec pa veliko napredka.

Delavec

KANARČEK REŠITELJ

V Rimu so nekoč gosi rešile Kapitol, v Melbourneu v Avstraliji pa je majhnemu kanarčku pripadla čast, da je rešil Kolonialno banko.

V velikem poslopiju je nastal požar in v najvišjem nadstropju so mnogi ljudje mirno spali, ne da bi slutili nevarnost, ki jim je pretela. Nenadno jih je zbudil neobičajen hrup. Bil je kanarček, ki je namesto svojega žvrgolenja vreščal na način, kakršnega pri malem ptičku niso bili navajeni. Ljudje, ki jih je to vreščanje zbudilo, so imeli potem še časa, da so postali pozorni na nevarnost in se rešili. Hitro so poskrbeli tudi za to, da so gasilci pravočasno ustavili požar, ki bi drugače uničil vse poslopje.

Lastnik rumenega ptička, ki je bil tega kupil za nekaj lir, je odklonil ponudbo, da bi ga prodal za okroglo 50.000 lir. Toliko so mu namreč za malega naslednika kapitolskih gosi že ponudili.

Predstavite v a i m prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naročel!

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Southkažanom na znanje

So. Chicago, Ill. — V soboto ob 8 uri zvečer bo v cerkveni dvorani na 96. cesti in Ewing Ave. imel zanimiv javni shod č. g. p. Kazimir Zakrajšek. Opozarjate se, da se gotovo v velikem številu zbere te večer v dvorani, da boste slišali zanimiv govor o stari domovini, iz katere ste že pred mnogimi leti prišli in o kateri morda že dolgo niste ničesar slišali. Bodite o pravnem času v dvorani, kajti program se bo točno začel, vsak je dobrodošel. Vstopnine ni.

Smrt rojakinje

Cleveland, O. — Zadnja nedeljo jutraj je umrla Marija Polončič, vdova, rojena Sigmond, v starosti 70 let. Doma je bila iz vasi Kozaršče, fara Stari trg pri Ložu, ki so jo imenovali po domače Gorenčeva. V Ameriko je prišla pred 45 leti. Takrat se je bavila s šivanjem, je bila namreč izučena šivilja. Vdova je bila že 24 let in je bila dobro poznana v fari sv. Lovrenca. Pokopana je bila preteklo sredo iz cerkve sv. Timoteja. Zapuščena sina, štiri hčere, eno sestro ter več sestričen in bratrancev.

Pozdravi iz domovine

Chicago, Ill. — Na lepi razglednici je poslala pozdrave s Sv. Gore pri Gorici v zaslednem ozemlju Miss K. Triller, ki se to poletje nahaja v Jugoslaviji. Omenja, da je prišlo iz Jugoslavije na to božjo pot 1600 romarjev in 41 gg. duhovnikov, knezovskof so pa imeli sv. mašo. Na karti so poleg Miss Triller podpisani še Frank Urbanec, Anica Ambrož in Ambrož Frančiška. — Vsi pošiljajo prijateljem in znancem prijazne pozdrave. — Hvala!

Vesti iz Calumeta.

Calumet, Mich. — Zalostno vest iz starega kraja je prejel rojak Joseph Verščaj, da mu je v Črnomlju v Beli Krajini umrl njegov brat Jakob, ki je enkrat živel na Calumetu in delal v rudniku, kjer je pri neki nesreči izgubil obe nogi in so ga potem poslali v domovino. — Težko poškodovan od nekega avtomobila je bil Anton Boršč. Odpeljali so ga v bolnišnico. — Pri delu se je težko ponesrečil Rudolf Bolf. Drevo je padlo nanj in mu zlomilo nogo ter so ga spravili v bolnišnico v Laurium.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(54)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Valtor, ki je bil poprej imeniten vitez, a je po izgonu kralja Zyga s prestola prišel pri diktatorju Phorosu v nemilost, ki ga je dal k jetnikom, kjer je bil Stanley, je rekel, ko je videl toliko priprošnih sužnjev, da v prejšnjih časih, se je samo vitez, ki je bil vajen, bojeval s slonom.

"Mi, ki smo bili resni elefantski mož, je splošno veljalo, da se bojevali, sedaj pa našenjo vse skupaj, samo da jih je več," je pravil Valtor. V tem je eden vojakov zaklical in pokazal v smer. Tudi Wood in Valtor se ozreta in zagledata velikanskega slona, ki je imel en okelj temnejši od drugega.

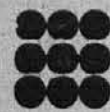
Valtor je zažvižgal od začudenja in začel: "Se nikdar v svojem življenju nisem videl tako velikega. Izgleda, da po svoji močnatosti zares lahko napravi veliko škodo. Le pazi se Wood! Samo stran se drži od njegovega pota, pa naj stražarji rečejo kar hočejo. Delaj, kot da te slon ne uboga."

Velikanski slon, ki se je bil pokazal izza bambusovega gozda, je nekaj časa mirno stal in radovedno gledal na množico ljudi in slonov, ki so mu stali nasproti. Nazadnje se je brez strahu oddaljil proti njim. "Ta je pa velik, ta," reče Valtor; "izgleda pa tudi, da se ničesar ne ustraši."

POZORI! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost poletel, obnovi jo in pomagaj listu!

Tatenbah

ZGOĐOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilanig

Silna vročina, ki je mučila čez dan ljudi in živino, se je zdaj spremenila v grozno nevihto. Že dalje časa so se zbirali temni oblaki, ki so vedno bolj zakrivali nebo. Že se je čulo zamolklo grmenje tam za Pohorjem, tajnostna tišina je vladala v čeli naravi. Zdajci nastane šumenje po drevesih, potegnil je veter, sprva kratak sunek, nato je razsvetlil rezek blisk mračno sobo, da so se za trenutek videli natančno obrazi treh pincev, nato močen grom, obenem pa je zatulil vihar, da so pokale debele smreke in se je tresel ves hram. Silen piš je odprl rahlo zaprte dvuri, in glej, v tem trenutku je stal na pragu star lovec dolge, sive brade, s puško in dolгим nožem, oblečen v zeleno lovsko suknjo, z visokim klobukom, izpod katerega se so vsipali dolgi beli lasje čez ramena.

"Aha tukaj je," vzklikne največji treh pincev, stopi k novemu gostu ter ga pozdravi: "dobro došel, mojster Urian! Pri tem vremenu te pač nismo pričakovali." "Zlodej pride z viharjem," reče sivi lovec ter stopi v sobo, "na takšno vreme se moramo navaditi, če hočemo priti v viharju naprej."

"Res, prav imaš," odvrne eden od pincev, "toda da pridemo k stvari, povej nam, kako stoji, prijatelj Lucifer, naša stvar v spodnjih krajih?"

"Najprej bi jaz vas vprašal, kako je z našo zadevo v vaših krajih," odvrne vprašani, "to je gotovo glavna stvar."

Nato vstane največji od vseh treh, potegne ozek kos pergamenta izpod plašča ter reče:

"Tukaj je seznam zarotnikov, vidiš razen nas imena Tököl, Jurij Perini, Štefan Petrozzi, Štefan Boczkay — krasna imena našega naroda, potem plemenitaše Franca in Andreja Nagy, Hidvery, Bori, tri brate Ketzer, Ispana ter mnogo drugih."

"In vaš načrt," vpraša novo došli lovec. "Plemić Bori," odvrne največji, "uprizori s krdelom 'ubogih fantov', pobuno, Wolf Fabjan, najboljših naših jezdecev, poveljuje konjenikom, najprej zavzame gorska mesta, nato vpademo na Moravsko ter prisilimo cesarja, da nam da naše stare pravice."

"Dobro," reče stari lovec, "Štajerska pa lahko postavi v nekaj dneh 5000 mož na noge, z njihovo pomočjo zavzamemo lahko Radgono, Riegersburg ter Gradec, grad Schlossberg pa moramo dobiti le z zvižakom v svojo posest."

"In kako misliš to izvesti," vpraša največji od vseh.

"Kakor hitro pridobimo bosanskega pašo za našo stvar," odvrne sivobradati lovec, "bomo poslali pokrite vozove, v katerih bodo skriti oboroženi janičarji, v mraku skozi Šporovo ulico proti Schlossbergu. Tam se zgodi, da se stre kolo, v tem trenutku skočijo turški vojaki z golimi meči iz voza, posekajo vse, kar jim pride nasproti, vržejo bakle v mesto, in čete, ki so pripravljene zadaj, vkorakajo neovirano v glavno mesto in zavzamejo Schlossberg."

"Za Boga, dobro je to premišljeno," vzklikne dolgi med tremi pinci, "in če pridobimo Turka, ne bo več dolgo nosil cesar Leopold ogrske krone."

"Pereat Leopoldus" (naj pogine, Leopold), vzklikneta ostala dva pincev pri mizi. Nista pa več ponovila tega klica, kajti rezek glas: "Pazite", se sliši skozi malo okence.

Največji od lovecev zastri.

"V Framu ali na Račjem se vidimo," reče sivobradatemu lovecu v zeleni obleki, ki nagloma zgine skozi vrata v temi in gozdu. Istočasno vstopi od druge strani gozda izredno velik ter močan človek z visokim klobukom, držeč v roki sulico. Ob strani mu je visel širok meč. Njemu sledita dva vojaka, obenem pa obkoli večja množica malo hišico.

Ko je vstopil ta mož, so sedeli trije pinci nemo in mirno pri mizi, za njimi oni starejši mož, ki je bil dozdevno njihov sluga ter jih opozoril skozi okno. Postavili so oljnat leščeberko, ki je le slabo razsvetljevala sobo, v okno, tako da so sedeli skoraj v temi.

Veliki vojak s klobukom se takoj ozre po sobi, in ko zagleda pri mizi tri pince, jih vpraša:

"Kdo ste in kaj delate tukaj?"

"To vprašamo mi vas," odvrne večji od pincev, "kdo ste vi in kaj hočete tukaj?"

"Jaz sem Jurij Vamprecht, uslužben pri mestnem sodniku Valentinu Beurgu v Mariboru. Moj gospod je dobil od grajskega stotnika grofa Brennerja v Gradcu naročilo, da mora dati preiskati po stražnikih vse skrite kote in beznice, kjer se navadno skrivajo sumljivi ljudje. In tako vas vprašam še enkrat: Kdo ste in kaj delate tukaj?"

Dolgi med tremi pinci se vidno oddahne, prej bled, je postal zopet rdeč. Mahoma odgrne svoj plašč ter pokaže jopič, ki je bil čez in čez preprežen z zlatimi nitmi, isto so storili tudi njegovi tovariši.

"Kakor vidite," reče in se ponovno zravna, "mi nismo razbojniki, ne divji lovci in tudi ne spadamo med ljudi, katere vi iščete po beznicah okoli Maribora." "Vseeno," odvrne vodja vovakov z močnim glasom, "obleka še ne napravi moža, povejte mi tedaj: Kdo ste in kaj iščete o polnočni uri v tej beznici?"

Tedaj pa pogleda večji strogega poveljnika srepro v oči.

"Kaj hočete," reče z donečim glasom, "vedite, jaz sem Peter grof Zrinjski, ogrski magnat in hrvatski ban."

"In jaz," reče drugi ter stopi bližje, "sem Franc grof Nadasdy ter tačas palato nogrske kraljevine."

Tedaj pristopi še tudi tretji lovec, ki je bil videti najmlajši, se razgrne ter pravi:

"Ime mi je Krištof Fran Frankopan, obmejni grof na Primorskem."

Stari vojak je stal nekaj časa ves osupel. Nato povzame grof Zrinjski besedo:

"In če že hočete vedeti, kaj smo delali o polnočni uri tukaj, vam povemo, da smo prišli izmučeni z lova ter da smo iz spoštovanja našega presvetlega vladarja, ker smo bili zopet na varnem pred hudo nevihto, zaklicali: 'Vivat Leopoldus!' (Živel, Leopold!)"

Vamprecht odzveže bližje stoječemu vojaku svetilko, posveti trem gostom v obraz ter reče:

(Dalje prih.)

DRUŽINSKA ŽALOIGRA

Nenavadno žalostno je končala družina kmeta Vladimira Obradovića iz Kozjaka pri Loznici v Srbiji. Oče se zaradi svojega zapravljanja in zenskarjenja ni razumel s svojimi sinovima Vlastimirjem in Velimirjem. Spor pa je prišel do vrhunca, ko je začel oče zalezovati ženo, sina Vlastimirja. Sin je zato svojo ženo poglal iz hiše. Ponoči pa je srditi oče vdrl v sinovo sobo in ga poskušal ustreliti. Preden pa je svojo namero izvršil, se je Vlastimir zbudil in iz samokresa ubil očeta. Sledila je sodna razprava, pri kateri pa je bil sin oproščen vsake kazni, ker se je sodišče pričelo, da je očeta ubil v silobranu. Toda čas, ki ga je Vlastimir prebil v preiskovalnem zaporu, je na njem pustil težke sledove duševnega razkroja. Zmehom je govoril v zme-

denosti, da ga je sodišče obsodilo na smrt in da bo obešen. Komaj je prišel domov, je šel prižgat na očetov grob svečo, nato pa skočil v vodnjak. Ko so ga sosedje rešili, pa je porabil prvo priliko in se obesil. Da bi bila žaloigra v družini še večja, je znorel še drugi sin Velimir. Že smrt očeta ga je hudo pretresla, ko pa je videl brata visečega na vrvi, je zblaznel.

NOVA REKORDNA HITOST

Cleveland, O. — Znani letalec R. Turner je zadnji ponedeljek napravil nad tujakšnjim letališčem preko daljave 10 milj polet s hitrostjo skoraj 298 milj na uro. To je bil najhitrejši znani polet na tako kratko razdaljo in se z njim letalec kvalificiral za tekme prihodnji ponedeljek.

Zanimivi romani

katere je spisal

Karl May

Vas povedejo s svojimi pripovedovanji okrog sveta. — V njegovih romanih srečujete vse razne ljudi. Z romanom potujete skozi črno Afriko, skozi divje kraje Indije, skozi ameriške pokrajine, kjer srečujete življenje Indijancev. Naša Knjigarna ima v prodaji 14 njegovih interesantnih romanov, ki so:

BELA REKA (4 knjige) s slikami 624 strani. Vsebine: — Dvojnik. — Pred vojnim sodiščem. — Ob Uruguaju. — Čez mejo. Cena 4 knjigam.....\$1.50

DOLINA SMRTI (4 knjige) s slikami 630 strani. Vsebine: — Miss Alma. — Derviš. — Spletke in zanke. — Pekel. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

IZ BAGDADA V ŠTAMBUK (4 knjige) s slikami 627 strani. Vsebine: — Smrt Mohameda Emine. — Karavana smrti. — Na begu v Evropo. — Držba En Nasr. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

KRIZEM PO JUTROVEM (4 knjige) s slikami 598 strani. Vsebine: — Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med jezidi. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV (4 knjige) s slikami 577 strani. Vsebine: — Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Mirid. — Ob Vardarju. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU (4 knjige) s slikami 594 strani. Vsebine: — Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

SATAN IN ISKARIJOT (12 knjig) s slikami 1704 strani. Vsebine: — Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V tleh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Pueblo. — Rešeni milijoni. — Dedič. Cena vsem 12 knjigam.....\$3.50

SOBOLJAR IN KOZAK (4 knjige) s slikami 592 strani. Vsebine: — Kozak številka. — deget. — Na sledu. — Ob Bajkalskem jezeru. — Domov. Vse 4 knjige.....\$1.50

SUŽNJI (12 knjig) s slikami 1885 strani. Vsebine: — V Kairi. — Konji in ljudje v svetu. — V grobnici in po puščavi. — Bele sužnje. — V levjem brlogu. — Jezero krokodilov. — Abu Hamsa Mija. — Ob ravniku. — Zadnji lov na sužnje. — Ljubite svoje sovražnike. — Na seribah. — Ugnan. Vseh 12 knjig.....\$3.50

V CARDILLERAH (4 knjige) s slikami 625 strani. Vsebine: — Gran Chaco. — Puščavnik. — Lov na Sendadora. — Božja sodba. Vse 4 knjige.....\$1.50

V GORAH BALKANA (4 knjige) 576 strani s slikami. Vsebine: — Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. Vse 4 knjige.....\$1.50

WINNETOU (12 knjig) s 1753 stranmi s slikami. Vsebine: — Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nao-Či, lepa Indijanka. — Prokletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetou roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetoua smrt. — Winnetoua oporoka. Vseh 12 knjig.....\$3.50

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (4 knjige) 624 strani s slikami. Vsebine: — Med drvarji divjega zapada. — Na Butlerjevi farmi. — Dvojboj za življenje. — Potopljeni zakladi. Vse štiri knjige.....\$1.50

ŽUTI (4 knjige) s slikami 597 strani. Vsebine: — Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Vse štiri knjige.....\$1.50

Vsi ti zgoraj navedeni romani se naročajo skupno z vsemi zvezki ali knjigami, ki so navedeni pri zgorajšnjih cenah. Za posamezne zvezke, kateregakoli romana je cena 45c. Zato se priporoča, da vsak naroči vse zvezke vsakega romana, ker na ta način pridejo zvezki ceneje, kakor pa če bi jih posamezno naročali. Z vsakim naročilom je poslani potrebni znesek. Po C. O. D. knjig ne pošiljamo, razven če naročnik želi, da se mu pristojbina za C. O. D. njemu zaračuna. Naročila naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

IVERI.

Švicarski list "Die Weltwoche" res izorno označuje razmere med Hrvati in Srbi in težkoče za sporazum. Meni je bila ta mentaliteta že pred 20 leti dobro znana, in do danes na njej ni nič novega. Upajmo, da se mentaliteta na obeh straneh malo poravnata, in se Hrvatje ne prenačijo. Srbi se ravnaajo po balkanskem reku: Ima vremena. Zopet upajmo, da s to žalbo tudi Hitlerja in Mussa namažejo. Ravno vidi dim: Jugoslavija turns down demands. . . ko sta oba "priateljjska sosedja" zahtevala, da bi mogla tam havžvati, kakor bi se njima poljubilo. V Beogradu so rekli: nak! in lahko zagrmijo, pa mrzlično utrjujejo mejo proti kljukam in pri nekem mobiliziranju so se Hrvatji brezbizno postavili. Sence in sonce.

V A. S. je pismo legionarja iz Afrike. Pisec zelo strpne sodi, tudi pravilno. Meni: "Po pravici povedano: najbolje bo, da se Jugoslaveni tu ne poznajo. . . Kadar z a č n o pljuvati na domače stvari, bi se moral tepsti z njimi." Še marsikje je tako, kjer so Jugoslaveni in bi nanesel pogovor na Jugoslavijo. Niti omeniti je ne smeš, ako nočeš riskirati prepira ali še kaj hujšega. Strpnosti v političnem pojmovanju je treba, in dosti potrpežljivosti, dokler je vsaj še kaj možnosti, da marsikaj zaceli tista balkanska: ima vremena. Jutri je pa lahko tudi že prepozno.

Ali se ne vsedete malo previšoko? Tisti pri "Napeju" namreč. Sicer imam res le "koroške možgane" in morajo biti ti že radi tega za nič in se ne morejo meriti s kakimi belokranjskimi možgani, ampak pogostoma je slabo tudi, ako kdo misli, da ima precej soli v glavi, pa je vse le preveč oslajeno. Zapišem: La Salle. . . in "takega človeka ne najdet med markosovimi sodobniki v delavskem gibanju. Pač pa je živel. . . Friederich LaSalle. . . Witkovich, ali Vitkovič?? Ali je kak tak človek? Še za kakke "koroške" možgane predelajo. In citati? Vse pokvarjeno, sklamfano, potvorjeno, prostaško, židovsko, izmišljeno, ker "Trunk se nikoli ni potrudil, da bi vzel v roke kako originalno knjigo Karla Marksa. . . Bogami, je hudo na tem svetu. Videl sem natanko: ta izdaja, stran. izdaj utegne biti na stotine, in izgleda, da bi človek moral prej iti k g. Witkovichu ali Vitkoviču in prej njega vprašati, ali je to ali ono originalno, da si gospod sam pri "originalnosti" ni prehudo natančen, in zapiše, da Trunk zapisuje in prepisuje vse, kar "je sovražno za delavce," kar ni original,

ali "da zameri Sovjetom, ker ne poskrbijo vsakemu štifletnov na biki," kar zopet ni originalno. Kaj boš? Tu so le koroški možgani, tam pa belokranjski.

Krvno čistega naroda skorodni, kvečemu kje kako majhno plemo, ki je brez zvez z drugim svetom. Arijsko plemo, semitsko plemo. bi morda še šlo, ampak že označba germansko, nordijsko zadene na mešanico, ko so n. pr. "germanski" Prusi le germanizirani Polabski Slovani. Pri pomešanju prihajajo na površje slabe lastnosti, ne dobre, in čim večja je mešanica, tem slabše je. Ne morem soditi, če so Španci najbolj pomešani, ampak močno so pomešani. Odtod tudi homotije med njimi, ki se nikakor ne bodo popolnoma polegale. Kdor bi kaj takega pričeval, bi ne poznal razmer. Dandanes je propaganda na vrhuncu, da človek pogostoma ne veš, kje ti stoji glava. Eden tako, drugi tako. Ljudje se vsled te propagande nagibajo tja, kamor jih vleče naziranje ali simpatija, resnica je večinom revica.

Včasih se kdo sam ubriše med oči. "N. Y. Times" so dne 26. julija poročale, da je Franco odstavil generala, de Llana, ker je zadnjemu bilo vse preveč Lahonstva, bi rekli. Niti teden pozneje, dne 2. avgusta, pa piše list sam, da "bo Llano šel v Rim. . . da tam vzbudi in pomnoži simpatije, kakršne je vedno kazal napram Italijanom." Tu imaš. Propaganda pobija propagando.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer izveniš ob sredah.
Residenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno, delo jamčno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

ŽIVI IZVIRI

je krasna knjiga, ki govori o trdnem rodu Brjanov. Zanimiva povest, ki more vsakega zanimati. Spisal jo je znani slovenski pisatelj IVAN MATIČIČ, ki je spisal knjigo "Na krvavih poljanah".

Knjiga vsebuje 411 strani, tiskana na finem knjižnem papirju, platnice klasično moderno opremljene, vezana v platno.

KNJIGA STANE S POŠTNO

\$2.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in preprčajte se!